N°. 177. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Vrijdag 27 Julij.

Frankrijk.

PARIJS, den 24sten Julij.

Het programma van de julijfeesten is thans bekend gemaakt. Deselven zullen bestaan: den 27sten in het doen van uitdeelingen aan de huizen; den 28sten zullen er lijkdiensten gehouden worden; den 29sten, zondag, is aan de [illegible] gewijd. Op beide dagen zal des morgens en des avonds het kanon worden gelost; des zondags avonds zullen voorts de openbare gebouwen verlicht zijn en een tweetal vuurwerken worden afgestoken.

— De koerierwissel tusschen Parijs en Berlijn is in den laatsten tijd buitengewoon levendig geworden. Geen week gaat er om, dat de pruissische gezant geene depeches naar Berlijn afzendt. Men schrijft deze diplomatieke drukte, behalve aan de belgische zaak, aan de vereeniging toe van de noordsche mogendheden te Töplitz, waar in 't algemeen over de europesche aangelegenheden zou gesproken worden, die tot nog toe onbeslist en onafgedaan zijn gebleven.

— Het schijnt, dat de luitenant *Laity* naar de cijadel van Doullens zal worden overgebragt. De pogingen zijner vrienden om de vergunning te verkrijgen dat hij te Parijs bleef, zijn zonder gevolg geweest.

— Een der dagbladen vermeldt, dat de maarschalk *Clauzel* zich binnen kort naar zijne landgoederen begeeft, maar voornemens is, om in de maand october aanstaande, als bijzonder persoon, naar Algiers te vertrekken.

— Van Toulon zijn voor eenige dagen naar Algiers vertrokken de marechaux de-camp *Guingret* en *Duval de Dampierre*. Men verneemt dat de [illegible] generaal *[illegible]* in de provincie Oran vervangt; den [illegible] het militair gezag in de provincie Constantine opgedragen zijn geworden.

— Het *théâtre français* heeft eene voorstelling gegeven ten voordeele van de personen die bij den brand van het *théâtre du Vaudeville* geleden hebben; dezelve heeft opgebragt 6035 fr. De grootste [illegible] in dien schouwburg [illegible] van den afgebrandden schouwburg heeft, bovendien, bijzondere ondersteuningen van den koning en andere van leden der koninklijke familie ontvangen.

— In de werkplaats van den juwelier *Viennet* wordt reeds sedert eenige maanden aan een prachtig stuk gearbeid, dat voor de krooning te Milaan bestemd is. Hetzelve is eene soort van transparent, waarin de keizerlijke arend, uit diamanten van eene buitengewone grootte samengesteld, met de keizerlijke kroon [illegible], geplaatst zijn; het geheel is in een kader vervat, dat door een uit diamanten en opalen zamengestelden band versierd wordt. De waarde van dit stuk wordt op drie à drie en een half millioen fr. geschat. Hetzelve werd voor rekening van een Pool vervaardigd, die hiervan eene soort van speculatie maakte, in de hoop van deze kostbare voorwerpen te dier gelegenheid met voordeel van de hand te zullen doen.

— Het groot getal nieuwsgierigen die de Kroonings-plegtigheid naar Londen had gelokt, komt langzamerhand terug. In de vorige week werden met 19 paketbooten te Boulogne 1,324 passagiers aangebragt, terwijl er slechts 776 van daar vertrokken waren. Te Calais zijn op 200 paketbooten 613 reizigers aangebragt en van daar slechts 355 vertrokken.

— Men heeft ook hier thans erkend, dat de bijzonderheden door de dagbladen van Marseille over den jongsten brand van Caïro gegeven, overdreven waren; dat het getal der huizen, die door de vlammen vernield werden, slechts 200 heeft beloopen en de stad niet zoo aan plundering en wanorde is blootgesteld geweest als eerst gezegd is geworden. Men wil intusschen hier thans weten, dat de brand toch door kwaadwilligheid veroorzaakt is.

— Omtrent de zaken van Spanje leest men in de dagbladen van Bayonne van den 21sten, het volgende schrijven uit Tudela, van den 15den:

» De kommandant-generaal van dit arrondissement heeft van den militairen kommandant van Calahorra eene depeche ontvangen, van dezen inhoud:

» » Men deelt mij, door middel van den telegraaf van Alcanadra, de volgende tijding mede: Z. Exc. de generaal en chef is den 14den Julij, na vier kanonschoten, te la Braza binnengetrokken."”

De *Sentinelle des Pyrenées* behelst nog het volgende:

» Den 14den dezer heeft de generaal *Marota* bevel gegeven om de beide bataillons koninklijke troepen van Estella te ontwapenen. Hunne wapenen zullen onder de jonge lieden worden verdeeld, die in de gelederen van de bataillons worden opgenomen, en aan de bezoldigde gekwetsten.

» Den 16den was de stad Morella, in Neder-Arragon, reeds ingesloten. De afdeeling van *San Miguel* is met den storm belast."

Behalve deze weinig beduidende berigten, wordt heden niets naders uit Spanje gemeld.

— Ter beurse was heden een volkomen stilstand in de fondsen; de binnenlandsche renten werden bestendig aangeboden, maar er werd niets omgezet; ook in de overige fondsen was de handel even flaauw. De nieuwe belgische leening van 5 pCt. blijft sedert hare uitgifte steeds op 75; in de aandeelen op de spoorwegen is tegenwoordig ook zeer weinig navraag. De notering was heden (24 Julij): 5 pCt. 111,30; 3 pCt. 80,85; Nap. renten 99,20; Sp. Ard. 22⅝; Rom. L. 101⅞.

Duitschland.

FRANKFORT, den 23sten Julij.

Uit Wiesbaden schrijft men, van den 16den dezer: » Het concert hetwelk verleden zaturdag hier plaats had, werd onder anderen ook door Z. M. den Koning van Wurtemberg met Hoogstdesselfs dochters en Z. K. H. den erfprins *van Oranje* bijgewoond. Naar het schijnt, zal laatstgenoemde doorluchtige gast nog eenigen tijd hier doorbrengen. Men ziet Hoogstdenzelven op de openbare wandelingen dikwijls in gezelschap van de Wurtembergsche prinsessen. Z. M. de Koning van Wurtemberg ziet men dikwijls onder de bonte groepen van badgasten geheel alleen en zonder gevolg rondwandelen, terwijl hij zich dan aan al het gewemel schijnt te verlustigen."

— De opper-president der Rijn-provincie, *von Bodelschwing*, heeft den 14den dezer de volgende bekendmaking uitgevaardigd: » Z. M. de Koning heeft, bij kabinets-order van den 13den junij dezes jaars, onder uitdrukkelijk voorbehoud van alle regten, welke aan het metropolitaan-domkapittel te Keulen volgens de wetten en kostumen toekomen vergund, dat de domdeken, dr. *Hüsgen*, die tot hiertoe onder den titel van *Kapitular-Verweser* het aartsbisdom Keulen bestuurd heeft, voortaan met den titel en de onderteekening van aartsbisschoppelijk vicaris-generaal, het aartsbisdom zelfstandig blijve besturen. De heer domdeken dr. *Hüsgen* heeft dienvolgens het beheer des aartsbisdoms op de voorschreven wijze op zich genomen, blijvende, naar de verdere voorschriften van de aangehaalde kabinets-order, alle ambtsverkeer met den aartsbisschop vrijheer *von Droste-Vischering* verboden."

— Z. H. de Keurprins en Mederegent van Hessen is den 20sten dezer, met zijne gemalin en gevolg, uit deszelfs residentie naar de hanoversche zeebadplaats Nordernei vertrokken.

— H. M. de keizerin-moeder van Oostenrijk is den 14den te Ischl aangekomen en in het hotel van hare doorluchtige zuster, de hertogin *van Leuchtenberg*, aldaar afgestapt. Den 20sten werd H. M. te Weenen terugverwacht, om alsdan eenige dagen later naar Tegernsee en Kreuth te reizen. — Uit Munchen verneemt men, dat aldaar reeds onderscheidene rijtuigen met personen tot het gevolg der russische keizerin behoorende, waren doorgereisd, zich naar genoemde badplaatsen begevende, om aanstalten voor de komst van H. M. te treffen. Den 24sten werd Hoogstdezelve in de Beijersche hoofdstad verwacht.

— Men meldt uit Weenen, dat het jongste bezoek van den aartshertog-palatijn aldaar, voornamelijk ten doel had de vaststelling van een nieuw plan voor den weder-opbouw der gedeelten van de stad Pesth welke door de Donau-overstrooming in het verleden voorjaar verwoest zijn geworden. Men vernam, dat hoogstdezelve het oogmerk zijner reize bereikt had. — Ten gevolge van raadplegingen met sommige geneesheeren te Weenen, had de aartshertog van zijn voornemen afgezien, om dit jaar de baden te Ems zelf te gaan gebruiken, en besloten om het bronwater van daar naar zijn zomerverblijf te Ofen te doen overbrengen.

— Uit Lucern schrijft men van den 13den aan de *Allgemeine Zeitung*: » Voor eenige dagen scheen men hier, voornamelijk onder de leden van den Landdag, bezorgdheid te koesteren dat het parijsche proces wegens het vlugschrift van den luitenant *Laity*, aan de fransche regering aanleiding zou geven om de afgebroken onderhandelingen omtrent de verwijdering van den prins *Napoleon* weder op te vatten. Sedert eenige dagen wordt echter door verscheidene personen, welke aan de fransche ambassade te Bern verbonden zijn verzekerd, dat zij, in tegendeel, geene instructien ten deze ontvangen hebben; en beweert men zelfs, dat de heer *de Montebello*, ambassadeur in Zwitserland, slechts onder uitdrukkelijke voorwaarde, om van dezen voor den zoon van een van *Napoleons* maarschalken onaangenamen last bevrijd te blijven, er in toegestemd zou hebben om op zijnen post terug te keeren. Ik meen echter bepaald te weten, dat deze ongezindheid van den franschen ambassadeur op ernstiger gronden berust, en wel op het merkwaardige onthaal dat men den prins *Louis Napoleon* bij het eedgenootschappelijk schuttersfeest in St. Gallen bereid heeft, een onthaal hetwelk in zijne

soort even ongehoord is als de ontvangst van den maarschalk *Soult* te Londen. Wanneer alles waar is wat men van de eenstemmigheid en geestdrift verhaalt, welke dit onthaal gekenmerkt hebben, dan schijnt het eene onmogelijkheid, om hoop te blijven koesteren, dat de kantons in eene wegzending van den prins zullen toestemmen; en zal de regering van den Koning der Franschen wijs genoeg zijn; om, zonder eenige vrucht, hartstogten weder op te wekken, bij welker onderdrukking zij zoo veel belang heeft."

— Men heeft te Lucern geene nadere berigten uit Schwijz ontvangen. — De *Waldstätter Bote* van den 16den behelst eenen brief van den landman *Schmid*, — dezelfde die te Lachen eene hoofrol schijnt gespeeld te hebben, en waarschijnlijk ook dezelfde die tot de gezanten behoort welke den landdag bij de te houden kantonnale vergadering in Schwijz moeten vertegenwoordigen — in welken brief hij zich, in hevige bewoordingen, beklaagt over de beschuldigingen en beleedigingen, die hem ter zake van zijne ambtsbediening in den laatsten tijd gedaan waren; alle degenen uitnoodigende die hem aan de eene of andere misdaad schuldig houden, om hem voor de regtbanken te doen vervolgen.

Velen meenen, dat bij den tegenwoordigen toestand van het kanton Schwijz, alwaar niet alleen te Lachen, maar ook te Kussnacht en elders, onlusten zijn voorgevallen, de bovengenoemde kantonnale vergadering van den 22sten geen voortgang zou kunnen hebben.

— Uit Triest schrijft men van den 13den Julij: "Het britsche consulaat op Malta heeft, met eene stoomboot uit Alexandrie van den 17den Junij, het berigt bekomen, en met eene bijzondere gelegenheid terstond naar Londen gezonden, dat door *Mehemed-ali* in Alexandrie zijne onafhankelijkheid van de Porte geproclameerd was geworden. Blijkbaar is dit het geval niet. Men schrijft ons te dezer zake, van den 19den der vorige maand, dat *Mehemed-ali* de consuls der vier groote europesche mogendheden een voor een bij zich genoodigd, maar bij allen een onverwacht geheel ongunstig onthaal zijner openingen heeft gevonden, hetgeen hem wel eenigermate schijnt getroffen te hebben. Sedert heeft hij zich alle moeite gegeven om de consuls te doen begrijpen, dat hij met die openingen geen vast besluit heeft aan den dag willen leggen, maar hen alleen bekend heeft willen maken met zijne regtmatige grieven tegen de Porte; steeds niettemin te kennen gevende, dat, naar zijne overtuiging, reeds een deel van des Sultans handelwijze jegens hem, grond zou geven, om zijne leen-heerschappij af te schudden, en bij zet voorts de redenen uiteen, die hem wellegt zouden kunnen dwingen om tot zulk eenen stap te komen, en heeft reeds het aanbod gedaan om, in geval zijn wensch langs den minnelijken weg vervuld konde worden, in plaats van zijne jaarlijksche schatting, in eens een kapitaal van 16 millioen piasters aan de Porte te betalen." Of nu het hopelooze antwoord der konsuls, of tevens ook de nabijheid van het engelsch eskader, den vice-koning allendelijk den toon lager hebben doen stemmen, laat ik in het midden."

— Thans heeft men regtstreeksche berigten uit Konstantinopel tot den 4den dezer loopende, ontvangen; men leest daarin het volgende: "De turksche vloot, vijf linieschepen, zeven fregatten, vier brikken en goeletten, en eene stoomboot, sterk, is eergisteren (2 julij) onder het bevel des grootadmiraals *Ahmed-Fewzi*-pacha, de Middellandsche zee ingeloopen. In de laatstverloopene dagen werden nog 2000 man landtroepen op deselve ingescheept, zoo dat zij thans in het geheel 5000 man troepen aan boord heeft. De admiraal *Roussin*, die geen goed vertrouwen in de verklaringen der Porte stelt, heeft den admiraal *Gallois* den last gezonden om de bewegingen der turksche vloot gade te slaan. Den 28sten junij was (gelijk reeds in ons no. 171 werd gemeld) het fransche eskader, uit de linieschepen *Jupiter*, *Santi-Petri*, *Triton* en *Trident*, alsmede uit eenige kleinere vaartuigen bestaande, van Alexandrie komende, alwaar hetzelve eene oogenblikkelijke vertooning gemaakt had, in de haven van Smyrna ingeloopen. Den 1sten dezer zou hetzelve naar de Dardanellen koers zetten; de admiraal verbloemde het niet, dat hij het turksche eskader overal volgen zoude. Dit heeft hier onaangenamen indruk gemaakt, en stof tot vele aanmerkingen gegeven. In den beginne wilde de Porte zich hierover beklagen; maar zij is tot het wijzere besluit gekomen om zich volkomen stil te houden, want zij begint in te zien, dat op haar beklag niet veel acht wordt geslagen, en dat men zich te Parijs niet veel bekommert over de regten des Sultans. Men kan hieruit opmaken, of de Franschen hier gezien zijn, en of de fransche dagbladen waarheid spreken, als zij beweren, dat de fransche naam door de Porte, boven alle andere, wordt hoog geacht."

In een ander schrijven uit Konstantinopel, van dezelfde dagteekening, leest men: "Z. H. de Sultan is, door het op den 2den dezer voorgevallen overlijden van zijne tweede dochter, de prinses *Mihrimah*, die met den seraskier *Saïd*-pacha gehuwd was, in diepen rouw gedompeld. Den dag na het overlijden, werd het vorstelijke lijk, met bijzonder veel plegtigheid, in het praalgraf van wijlen Sultan *Mehemed* bijgezet."

Naar men verder in die berigten leest, zou thans de pest te Konstantinopel hebben opgehouden, en de gezondheids-toestand weinig te wenschen overlaten. In Smyrna daarentegen bezweken nog velen aan de pest, die voornamelijk hare offers onder de israelitische bevolking scheen te kiezen. — Een liefdes-avontuur tusschen twee pas te Konstantinopel aangekomen belgen en twee als wat te ligtvaardig beschrevene dames van Konstantinopel, hetwelk in het nabij gelegen dorp Therapia moet zijn voorgevallen, had veel ergernis in de turksche hoofdstad gegeven.

— Te Weenen waren den 18den dezer genoteerd: 5 pCt. Met. 107⅜; 4 pCt. 100¾; 3 pCt. 81½; Bankactien 1443½.

Nederlanden.

Breda, den 26sten Julij.

Gisteren morgen is Z. K. H. prins *Albert* van Pruissen uit Berlijn te 's Gravenhage aangekomen en aan het *Huis ten Bosch* afgestapt. Naar men verzekerde, zou Z. K. H. binnen kort met deszelfs gemalin en dochter naar Berlijn terugkeeren.

— Z. D. H. de regerende hertog van Nassau is Dingsdag avond weder uit 's Gravenhage vertrokken.

— Men verneemt dat het Z. M. behaagd heeft, op eene buitengewone wijze, de benoodigde fondsen toe te staan tot het doen verrigten, boven en behalve het gewoon onderhoud, van verschillende herstellingen en vernieuwingen der hoogeschool te Groningen, en dat deze werken eerstdaags in het openbaar zullen worden aanbesteed, om nog in den loop van dezen zomer te worden uitgevoerd.

— Z. M. heeft tot notaris te 's Hertogenbosch benoemd, den heer *L. C. van de Ven, junior*.

— Dezer dagen is door Z. M. tot referendaris bij het departement van binnenlandsche zaken benoemd, de heer *W. Makkers*, commies bij het departement, en in diens plaats, tot commies, de surnumerair-geëmploijeerde *H. J. van Al*.

— Men schrijft uit Avezathen, van den 23sten dezer: "Heden namiddag ontstond er brand op de hofstede van den heer *G. van Wijk* aldaar, welke zoo spoedig de overhand nam, dat in meer korten tijd het geheele achterhuis en het grootste gedeelte van het woonhuis eene prooi der vlammen werd. Gelukkig zijn er geen menschen of vee verbrand, en heeft men ook het grootste gedeelte der meubelen kunnen redden."

— Den 24sten dezer is te Vlaardingen van de Noordzee binnengekomen de eerste vanger der haringvloot, zijnde het hoekerschip genaamd *'t Dorp Pernis*, stuurman *Leendert Noorlsij*, aanbrengende zeven lasten haring.

— Uit Groningen schrijft men:

"De kermis, welke te Assen vroeger in de maand September werd gehouden, zal in het vervolg jaarlijks gehouden worden op den 23, 24, 25 en 26sten Augustus, en de derde dag daarvan bestemd zijn voor den handel in vee, onder bepaling nogtans: ten eerste, dat, wanneer de 23 of 24 Augustus een Zondag mogt zijn, de kermis zal aanvangen op den 22sten, en ten andere, dat in geen geval de Zondag zal mogen dienen tot kermisdag, maar dat de dag der kermis, welke op Zondag invalt, zal worden verzet op Maandag."

De prins *van Ligne* wordt morgen, den 27sten, uit Londen te Antwerpen verwacht, waar hij met salvos uit het geschut zal begroet worden.

— Een der belgische bladen vermeldt, dat de ingenieur *de Ridder*, die onlangs door den belgischen minister van openbare werken, *Nothomb*, van zijne voornaamste functien werd ontzet, tot directeur van den spoorweg in Pruissen zou benoemd zijn en zijn verblijf te Dusseldorp vestigen. Van elders heeft zich dit echter nog niet bevestigd.

— Uit Ostende wordt geschreven, dat vorst *Leopold* met zijne gemalin aldaar tegen den 9den of 10den Augustus gewacht worden.

— Te Brussel is men begonnen proeven te nemen met de zoogenaamde asphalt-bestrating; zijnde met deze specie twee der voornaamste ingangen van het park belegd, en wel door twee andere, heidene met elkander mededingende kompagnieschappen.

— Te Antwerpen waren gisteren (25 Julij) genoteerd: Belg. 101¾; O. Met. 106⅝; Sp. Ardoin 21¾; Difered. 6; Nap. r. 93½; Rom. L. 101⅞; Certif. te Antw. 100¼; Braz. 79¾. — Wissel op Amst. en Rott. ⅝ pCt. verl. pap. en kont.

Te Breda, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.